

Epist. 28. arripiunt: tamen si Augustinus illorum si quis alius apprimè gnarus, haud veritus notionem corporis extensione concludere, animamque extensionis expertem è corporum cætu ea lege secludere. Hoccine D. Thomæ incauto excidit? *Corporeitas nihil aliud est quam tres dimensiones.* Tum eo ipso libro quo Ethnicis litem intendit, tam causæ immemor esse potuit, ut verbum pateretur elabi, quo ad Mysteria carpenda velut ansam porrigeret adversariis? Huic tamen Definitioni & falsitatis, nec non erroris, hoc est, pubescentis hæresis notam aspergunt. Scilicet disputationibus Topicis non modo bilis ad iurgandum accenditur, sed mentis acies ad videndum acuitur. Nunc enim, quod alios latuit, notionem corporis speciosâ claritatis, & vetustatis imagine fucum improvidis fecisse conspiciunt. Quamobrem? Quia si corpus sit extensum, erit etiam id quod quantum dicitur. Prorsus. Hoc igitur quantum, erit hoc tantum extensionis. Planissimè. Corpus itaque in spatium nec minus contrahi, nec majus expandi poterit. Rectè colligis. Quonam igitur modo verum Christi corpus Eucharistia fidelibus exhibet? Hoc opus, hic labor est; neque enim *Rari*, & *densi* variatio sollicitos habet, cui explicationem afferri posse commodam non desperant. Alterius vero tuendi spem omnem abjiciunt, nisi corporis definitione pristinâ è scholis ejectâ, nova cudatur, quam si minus dignitate suâ, multorum tamen autoritate firmatam, veluti monetam recentem Reipublicæ consensu signatam rejicere nullus audeat.

Falsæ definitiones per Extensionem Potentialem, perque Divisibilitates, & impenetrabilitates, & sensibilitates Potentialiales, non actuales, perque dependentiam à materia.

§. 2. Itaque pro se quisque ingenij, industriæque nervos intendit, ut aliquid tandem definitioni veræ succedaneum expromat. Alius non quidem extensum, sed ne ab extenso, quod corpori tam conjunctum intelligit, longius abscedat, id corpus appellat, quod extensionem, repulsæ tamen patiens, cupide ambiat, hoc enim pacto Christi corpus non solum minimo, sed nullo si libuerit spatio concludent, immo totum in toto, & totum in qualibet parte constituent, quod oppidò necessarium arbitrantur. Sed quid extensio? Quantitas cujus opinor velut olei cujusdam infusione res inextensa laxatur, atque distenditur. Quid porro quantitas? Est id quod eâ vi, quæ in extensum expandat, polleat. Sed quidnam obsecro est illud, *Id Quod*, qualis nam *ea Vis*, quam prædicat? Aveo enim intueri tam mirum, rarumque spectaculum, rem quantillo spatio minorem fermento Philosophico tumefactam, nondum enim ullam in re penitus inextensâ capacitatem animo possum capere, quâ extensionem sibi vel intrusam, vel infusam, vel instillatam accipiat. Utrumque, fateor, mihi pariter ignotum, tum *Id quod*, tum *Id quo*, tum etiam modus ipse, quo res extensionis expers in molem turgat. Prome tandem Unguentum illud Chymicum Thaumaturgicum quod tam pulchro verborum Myrothecio celatum gestitas, quo delibuta potentialitas illa tua contracta, & corrugata laxetur, & niteat, seque, potentialitatis vinculis expedita dispanat. At crassiora sunt ista, at de corpore crasso loquimur. Pari autem mentis